

สรุปประเด็นการให้สัมภาษณ์ของ
นายปกรณ์ นิลประพันธ์
เลขาธิการกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง
ในรายการจุดเปลี่ยนประเทศไทย เรื่อง “การศึกษาและสิทธิเสรีภาพ”
ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (ช่อง NBT)
วันอังคารที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๙

โดยที่รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศและบังคับใช้กับประชาชนชาวไทยทุกคน ดังนั้น พี่น้องชาวไทยทุกคนควรได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญที่ถูกต้องและตรงตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการลงประชามติได้อย่างถูกต้อง แต่จากการติดตามข่าวสารทางสื่อต่าง ๆ กรธ. พบว่ามีการให้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องจำนวนมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้ให้ข้อมูลไม่เข้าใจวิธีการอ่านกฎหมาย ดังนั้น จึงขอเรียนในเบื้องต้นก่อนว่าการอ่านรัฐธรรมนูญนั้นต้องอ่านทั้งฉบับเพราะเนื้อหาจะร้อยเรียงยึดโยงกันไปและอาจจะปรากฏอยู่ในหลายมาตรา โดยปกติแล้วกฎหมายจะเขียนวางหลักไว้ก่อนแล้วจึงเขียนขยายความไว้ในแต่ละหมวดแต่ละส่วน หากอ่านเพียงบางมาตราก็จะเกิดความสับสนหรือเข้าใจผิดพลาดได้ เช่น ความเสมอภาค ได้เขียนไว้ในบททั่วไปว่าความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง จึงไม่ได้เขียนรายละเอียดไว้อีกเพราะบททั่วไปถือเป็นเสมือนร่มใหญ่ที่คลุมไว้แล้วว่าทุกคนย่อมได้รับความคุ้มครองเสมอกันตามรัฐธรรมนูญนี้ หากอ่านมาตราเดียวก็จะขาดความเชื่อมโยง และทำให้มีการหยิบยกขึ้นมาบิดเบือนได้ง่าย เช่น มีการพูดว่าสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขนั้นไม่เสมอภาค เพราะในมาตรานั้นไม่มีคำว่าโดยเสมอภาค ทั้ง ๆ ที่อยู่ในบททั่วไปแล้ว เป็นต้น จึงขอให้พี่น้องประชาชนอ่านร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ หากอ่านทั้งฉบับไม่ไหว กรธ. ก็ได้จัดทำคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ คำอธิบายฉบับการ์ตูน และคลิปอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญไว้แล้ว ซึ่งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อให้การสื่อสารร่างรัฐธรรมนูญไปสู่พี่น้องประชาชนให้เข้าใจโดยทั่วกันมากที่สุด

ทั้งนี้ ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญมีหลายเรื่อง ยกตัวอย่างเช่น

- เรื่องสิทธิเสรีภาพหลายเรื่องหายไป แท้จริงแล้วสิทธิเสรีภาพไม่ได้หายไปไหน สิทธิเสรีภาพที่เคยมีอยู่ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ และ ๒๕๕๐ ยังมีอยู่ครบ และมีมากขึ้นกว่าเดิมอีก เพราะการเขียนรัฐธรรมนูญแบบเก่านั้นใช้วิธีเขียนแบบละเอียด ต้องการให้มีสิทธิอะไรก็เขียนไว้ ทั้ง ๆ ที่การเขียนอย่างนี้เป็นการจำกัดสิทธิ เพราะถ้าไม่ได้เขียนไว้ก็จะมีสิทธิ ดังนั้น การเขียนร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้จึงต่างจากรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ โดยเขียนเปิดกว้างไว้ว่า อะไรก็ตามที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายไม่ได้ห้าม ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพที่จะทำได้หากไม่กระทบความเป็นอยู่ของคนอื่นหรือส่วนรวมหรือความมั่นคงของรัฐ

- เรื่องตรวจสอบการทุจริต ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ได้มีเพียงองค์กรอิสระ ๕ องค์กรเท่านั้นที่สามารถตรวจสอบได้ แต่ กรธ.ทำให้ประชาชนร่วมตรวจสอบได้ด้วย โดยบัญญัติไว้ในหมวดหน้าที่ของรัฐว่าหน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เงินงบประมาณต่อประชาชนเพื่อความโปร่งใส (Transparency) และต้องให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลนั้นได้ง่ายและสะดวก เมื่อเป็นเช่นนี้ประชาชนทุกคน

จึงสามารถตรวจสอบการทุจริตได้ด้วย และไม่ต้องร้องขอข้อมูลจากรัฐเป็นราย ๆ ไป เดิมถ้าใครอยากได้ข้อมูลก็ต้องไปร้องขอเอง นอกจากนี้ ยังได้เขียนไว้ในมาตราว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตด้วยว่าต้องมีกฎหมายคุ้มครองประชาชนผู้แฉแสบด้วย จึงเห็นได้ว่าเรื่องป้องกันและปราบปรามการทุจริตมีอยู่หลายที่ด้วยกัน

- เรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เดิมในร่างเบื้องต้นก็เขียนไว้ในหมวดสิทธิเสรีภาพ แต่คนอ่านไม่ครบ จึงมีความเข้าใจผิดว่าหายไป เราจึงใส่ไว้ในบททั่วไปด้วยเพื่อความชัดเจน แต่ก็ยังไม่วายมีคนที่อ่านไม่ครบพูดไปเรื่อยเปื่อยว่ายังไม่มีเรื่องนี้

- เรื่องการศึกษา เดิมรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ เขียนไว้ว่า รัฐต้องจัดการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย แต่ไม่ได้กำหนดไว้ว่าเริ่มตั้งแต่ระดับใด จึงเป็นนโยบายของรัฐว่าจะกำหนดให้เรียนฟรีระดับใด ซึ่งรัฐบาลขณะนั้นได้กำหนดให้นับจากการศึกษาภาคบังคับคือเริ่มตั้งแต่ ป. ๑ - ม. ๓ รวม ๙ ปี และรวม ม.ปลาย คือ ม. ๔ - ม. ๖ อีก ๓ ปี ซึ่งก็ไม่ทราบเหตุผลว่าทำไมไม่พัฒนาตั้งแต่เด็กเล็กทั้ง ๆ ที่มีผลการวิจัยมานานแล้วว่าการพัฒนาให้เด็กมีสติปัญญา อารมณ์ ระเบียบวินัย ต้องเริ่มตั้งแต่เด็กเล็ก ดังนั้นคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงเปลี่ยนแนวคิดเกี่ยวกับหลักประกันด้านการศึกษาฟรี ๑๒ ปีเสียใหม่โดยเริ่มตั้งแต่อนุบาลจนถึงภาคบังคับ และให้รัฐดูแลเด็กเล็ก ๐ - ๓ ขวบด้วย ซึ่งระบบการศึกษานี้ประเทศสวีเดนได้นำมาใช้และเป็นที่ยอมรับทั่วโลก โดยรัฐดูแลเด็กจนถึงภาคบังคับ เพราะวิชาในภาคบังคับเป็นการสอนเรื่องความรู้เบื้องต้น ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการดำรงชีวิต สอนให้อ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย หลังจากนั้นเมื่อเด็กโตขึ้น ใครถนัดสายอาชีพก็เข้าสู่สายอาชีพ ใครถนัดสายสามัญก็เรียนสายสามัญ แต่มีกฎข้อหนึ่งว่าเมื่อจบภาคบังคับแล้ว “ถ้าเด็กอยากเรียนต้องได้เรียน” ไม่ว่าจะเรียนสายสามัญหรือสายอาชีพ ซึ่ง กรธ. ได้กำหนดให้มีกองทุนเพื่อการศึกษาสนับสนุน และกองทุนนี้แตกต่างจากกองทุน กยศ. และร่างรัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนดว่าให้กู้ยืมหรือไม่ รัฐจึงอาจกำหนดเป็นนโยบายอุดหนุนแบบให้เปล่าเพื่อให้เด็กเรียนฟรีจนถึง ม. ๖ หรือจบอาชีวะ หรืออาจให้เรียนฟรีจนถึงจบมหาวิทยาลัยก็ได้ แต่มีคนเข้าใจผิดว่ากองทุนนี้ต้องกู้ยืมเหมือน กยศ. เพราะฝังใจอยู่กับ กยศ. ซึ่งไม่ถูกต้อง ทั้งนี้ ขอยืนยันว่าตามร่างรัฐธรรมนูญนี้ ถ้าเด็กอยากเรียนต้องได้เรียนและรัฐต้องสนับสนุน และระบบการศึกษาแบบใหม่นี้ไม่ได้เอาครูเป็นที่ตั้ง แต่เอาเด็กเป็นที่ตั้ง เพราะเด็กเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญที่สุด ดังนั้น สิ่งที่ต้องพัฒนามากที่สุดคือเรื่องการศึกษา

- เรื่องสาธารณสุข โดยเฉพาะการปิดเบือนว่าจะมีการยกเลิกบัตรทองและตัดสิทธิผู้สูงอายุ ยืนยันว่าไม่เป็นเรื่องจริง เพราะร่างรัฐธรรมนูญนี้ได้บัญญัติรับรองเรื่องดังกล่าวไว้ชัดเจนแล้วในหมวดว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพ หน้าที่ของรัฐ และนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ซึ่งบุคคลย่อมมีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพ ส่วนผู้ยากไร้ย่อมได้รับบริการโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งเรื่องบัตรทองเป็นเรื่องของวิธีการให้บริการสาธารณสุขที่ต้องมีคุณภาพและต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ประกอบกับไม่มีมาตราใดเลยที่ให้ยกเลิกบัตรทองหรือให้ตัดสิทธิผู้สูงอายุ ข้อมูลดังกล่าวจึงไม่ถูกต้อง เชื่อถือไม่ได้

โดย ฝ่ายเลขานุการ คณะอนุกรรมการ

ประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน

ในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ